

MISTR JAN HUS

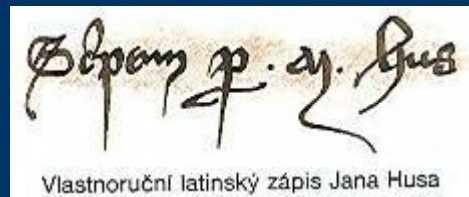
Mgr. Vlasta Hartvichová

Dějiny udatného českého národa Jan Hus — Česká
televize.htm

MISTR JAN HUS:

„Hledaj pravdy, slyš pravdu,
uč se pravdě, miluj pravdu,
prav pravdu, drž pravdu,
braň pravdy až do smrti.“

OTÁZKY A ÚKOLY: Napiš jako volné psaní, co si myslíš o těchto názorech.

Jenský kodex: Jan Hus na kazatelně
Reprodukce z knihy Mistr Jan Hus v životě a památkách českého lidu
(1915)

PŘÍČINY TEHDEJŠÍ NESPOKOJENOSTI:

- morová epidemie
 - společenská krize
 - Václav IV. slabým panovníkem
 - novým sociálním jevem – lapkové a loupeživí rytíři
 - vyostření sporů ve společnosti i v církvi
 - napětí uvnitř církve - prodej odpustků - kritika, hledání cesty k nápravě - volání po návratu církve k chudobě a ke kořenům (k Bibli)
 - spory na univerzitě – myšlenky Jana Viklefa užíval Hus při svých kázáních
 - požadavek obnovení mravního řádu společnosti
 - základem křesťanství bible
-
-

HUSOVI PŘEDCHŮDCI

John Wycliffe

(česky Jan Viklef) - Angličan, přeložil Bibli do angličtiny : brojil proti odpustkům, proti uctívání obrazů, církve má žít v chudobě, nevládnout, ale sloužit lidem (jeho myšlenky do Čech přinesli studenti a Václavova sestra, která byla anglickou královnou).

OTÁZKY A ÚKOLY:

Jak říkáme těm, kdo chtěli nápravu církve?

- **Konrád Waldhauser** - z Rakouska, augustinián, pozván Karlem IV., kázal pro německy mluvící Pražany.
- **Jan Milíč z Kroměříže** - vzdal se místa v královské kanceláři, kazatel proti bohatství, obžalován, hájil se v Římě, zemřel v Avignonu.
- **Matěj z Janova** – žádal rovnost kněze a laika.
- **Jeroným Pražský** - mistr 4 univerzit, pronásledován, upálen po Husovi.
- **Jakoubek ze Stříbra** - Betlémská kaple, zavedl přijímání z kalicha.
- **Tomáš Štítný ze Štítného** - traktáty a morálce : Knížky šestery o obecných věcech křesťanských.

JAN HUS

asi 1371 v Husinci u Prachatic– 6.7.1415 v Kostnici

- římskokatolický kněz, český středověký náboženský myslitel, reformátor a kazatel, Mistr (učitel) pražské univerzity.

Rodný dům Jana Husa

Pomník Jana Husa
od K. Lidického

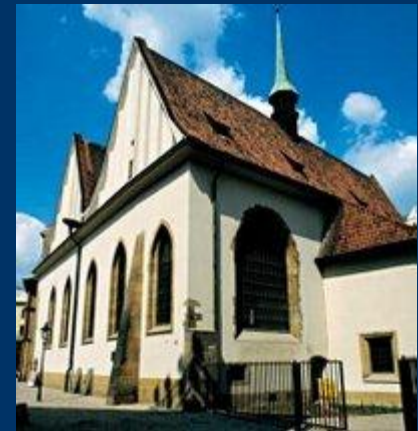
- Po absolvování školy v Prachaticích studoval na univerzitě -
artistickou fakultu a teologii:

1393 bakalář, **1396** mistr svobodných umění, **1404** bakalář
teologie, **od roku 1398** sám vyučoval na artistické fakultě
a roku **1400** vysvěcen knězem.

- **od r. 1402** káže česky v Kapli betlémské – ve svých kázáních mj.
kritizoval: náboženský úpadek společnosti, rozmařilý život
panstva i bohatých církevních hodnostářů.

Hus na kazatelně. Reprodukce ze spisu Ulricha Huttena.

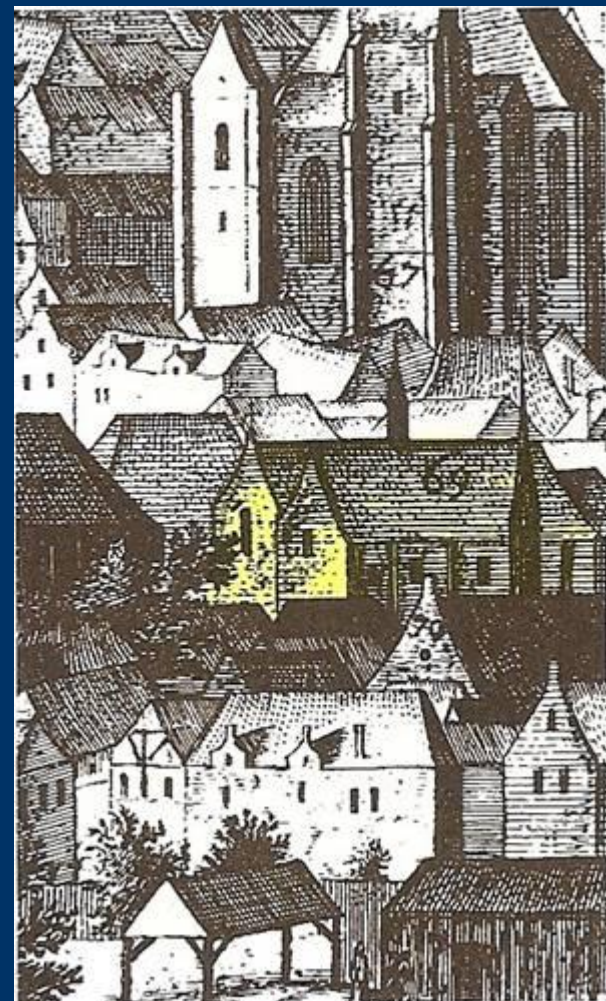
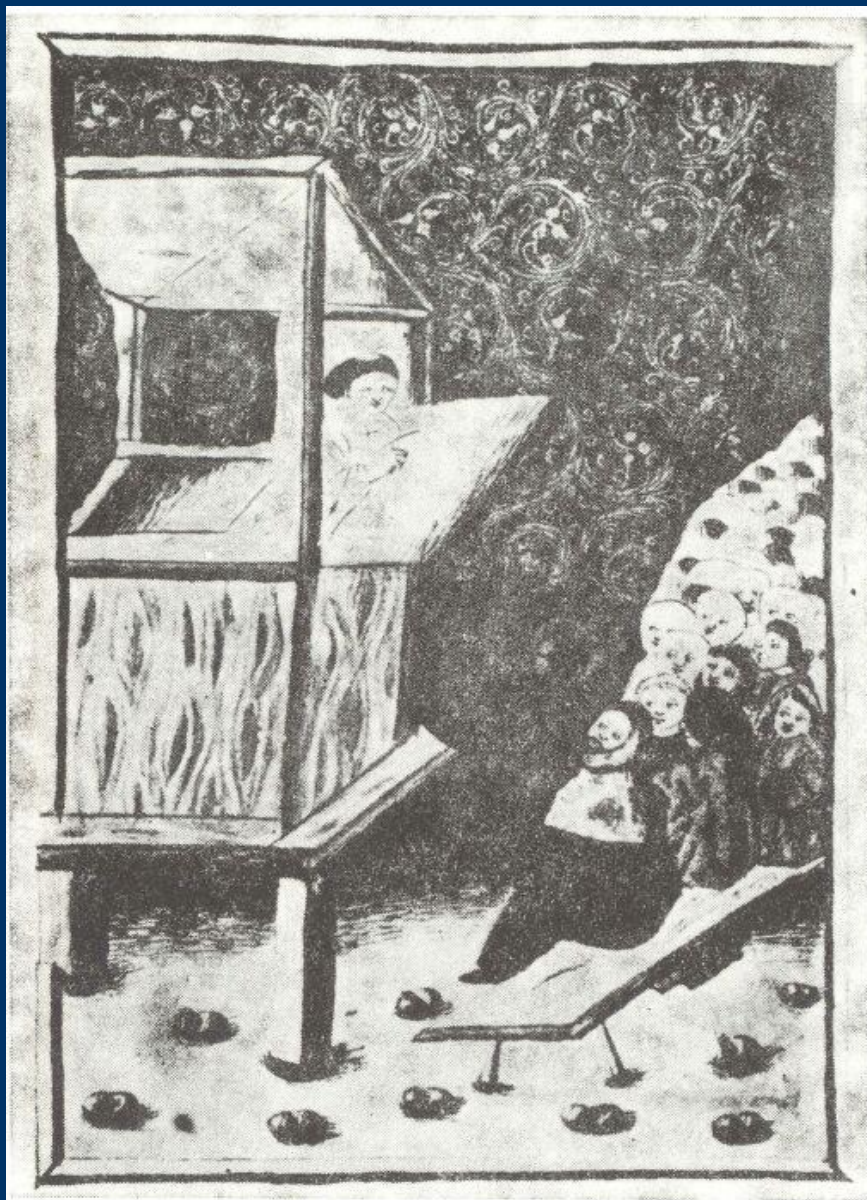

Betlémská kaple

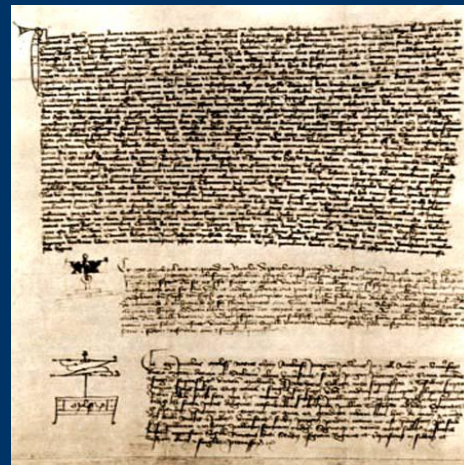
Pohled na Betlémskou kapli s okolím, Ing. J. D. Hubera z let 1765-69

Jan Hus při kázání

Betlémská kaple byla založena listinou vydanou 24. května 1391 rytířem Hanušem z Mühlheimu, dvořanem krále Václava IV.

- 1409 Jan Hus rektorem univerzity
– Václav IV. vydal Dekret
kutnohorský = na univerzitě změněn
poměr hlasů ve prospěch Čechů
(1 hlas cizinci X Češi tři hlasy).
Na vzniku dokumentu se podíleli
především Jan Hus, Jeroným Pražský
a Jan z Jesenice.

Dekret kutnohorský

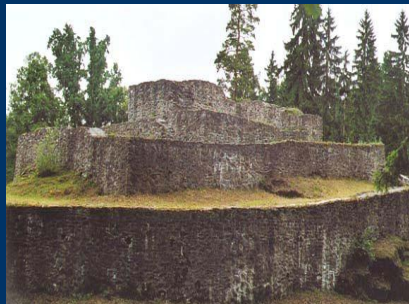

1412 Hus vede boj proti odpustkům = nevole Václava IV., papežská klatba, interdikt (zákaz církevních obřadů v Praze)

– Hus odchází na venkov - Kozí Hrádek, Krakovec - káže pod širým nebem, získává sympatie.

Krakovec

Kozí Hrádek

**V roce 1414 byl Hus pozván
na koncil do Kostnice.**

Cesta do Kostnice trvala Husovi
skoro tři týdny. Vyjel 14. října
1414 a do města dorazil
3. listopadu.

**Husa měl ochraňovat
Zikmundův glejt - tedy záruka
bezplatné cesty na koncil
a zpět s pomocí všech králových
poddaných.**

**Zikmund a Barbora Cellská
na koncilu v Kostnici**

OTÁZKY A ÚKOLY: Popiš Husovu cestu do Kostnice. Přes které dnešní státy šel?

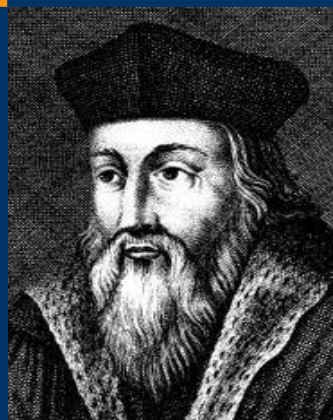
**28. listopadu 1414 - Jan Hus v Kostnici zatčen;
nejdříve (6. prosince) uvězněn v dominikánském
klášteře, pak v biskupově pevnosti Gottlieben,
a nakonec v minoritském klášteře.**

Z iniciativy hejtmana Lacka z Kravař vzešel ze sjezdu moravských pánů ve Velkém Meziříčí list kostnickému koncilu, v němž žádali sněmovníci pro Jana Husa veřejné slyšení.

4. dubna do Kostnice přijel za Husem Jeroným Pražský; když však poznal, že jeho pomoc nebude Husovi příliš platná a zjistil, že se sám ocitl ve velkém nebezpečí, uprchl z města. Byl však těsně u hranic poznán, zatčen, odeslán do Kostnice a tam uvržen do vězení. R. 1416 také upálen.

Jeroným Pražský

8. května moravská šlechta na sjezdu v Brně vydala prohlášení (list), že způsob, jakým se s Husem zachází v Kostnici, je potupou českého národa.

12. května se k manifestu moravské šlechty připojila i česká šlechta na svém sjezdu v Praze.

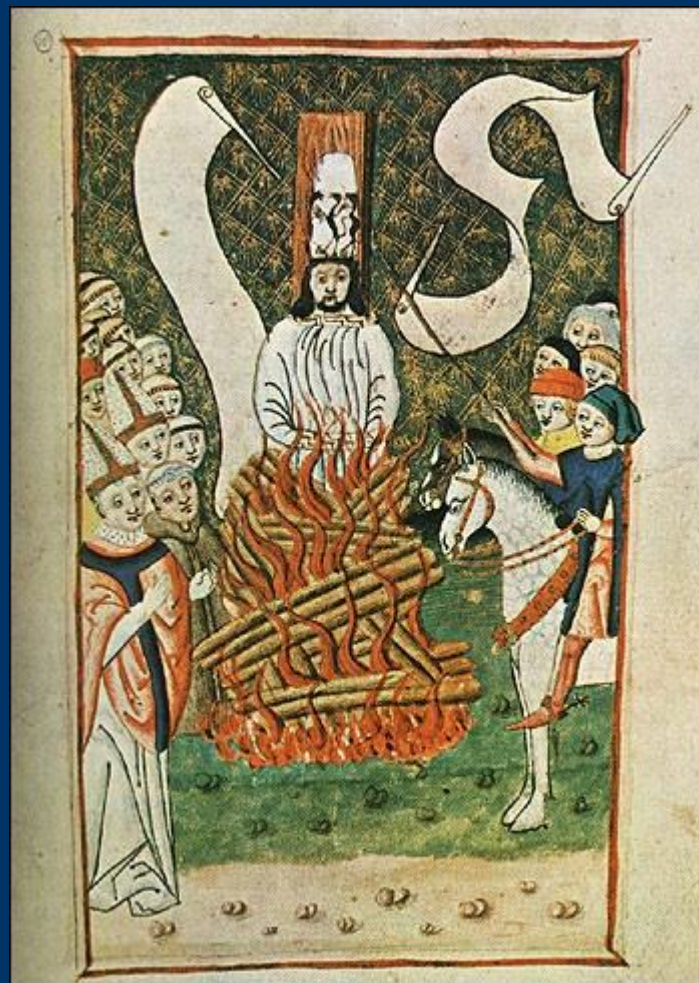
5. - 8. června 1415 se konalo slyšení M. Jana Husa před kostnickým koncilem v místní katedrále. Nebyla mu však dána možnost obhajoby, měl jen své učení bez výhrad odvolat. Hus se energicky hájil, že není kacíř, a odmítal odvolání toho, co nikdy nehlásal.

Václav Brožík: Hus před koncilem v Kostnici

6. července 1415 byl Hus
upálen; jeho popel byl vysypán
do řeky Rýn, aby bylo na něho
navždy zapomenuto.

Upálení Mistra Jana Husa - Jenský
kodex

PETR Z MLADOŇOVIC

byl jako písař ve službách rytíře Jana z Chlumu průvodcem M. Jana Husa na jeho cestě na kostnický koncil, kde s ním věrně setrval po celou dobu jeho procesu až do smrti (1415).

Jeho spisek, který o těchto událostech sepsal, se brzo rozšířil a stal se důležitým pramenem o kostnických událostí.

Upálení Jana Husa - Martinická bible 1430 - Vlevo magistr s knihou. Pravděpodobně se jedná o Petra z Mladoňovic, objednavatele rukopisu.

Památník z roku 1862 na místě Husova upálení

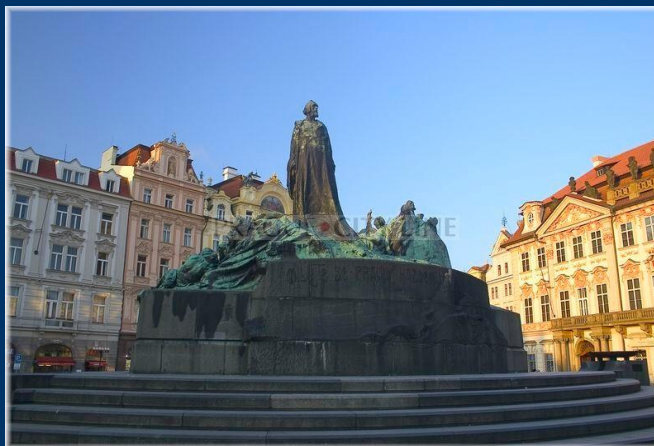
2. září 1415 sjezd české a moravské husitské šlechty v Praze vytvořil obranný spolek šlechty České koruny proti dekretům kostnického koncilu.
Do čela spolku byli postaveni tři hejtmani: nejvyšší purkrabí Čeněk z Vartemberka, moravský zemský hejtman Lacek z Kravař a Boček z Kunštátu.
Spolek odmítl rozsudek nad Husem a zaslal 5. září do Kostnice písemný protest proti jeho upálení – podepsán byl 452 pány.

Reakce v Čechách byla opačná, než si koncil přál.

Hnutí nezaniklo a Hus začal být uctíván jako mučedník.

U Husových přívrženců v Čechách způsobila zpráva o jeho upálení hněv a odpor a přispěla k vypuknutí reformního husitského hnutí.

HUSOVO DÍLO:

O církvi,
Výklad Viery, Desatera a Páteře,
O svatokupectví,
Postila,
Dcerka
O českém pravopise
(diakritický pravopis = cz se změnilo v č
apod.)
Listy

Zdroje:

Šmahel, František, Husitské Čechy, Lidové noviny, Praha 2001

www.cuni.cz

kozihradek.zde.cz

historicky.blog.cz

ceskatelevize.cz

zamky-hrady.cz

history-if.blog.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autor: Mgr. Vlasta Hartvichová

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST - DĚJEPIS

Téma: MISTR JAN HUS

Ročník: 7.

Datum vytvoření: 2. 4. 2012

Anotace: Výkladová prezentace přibližuje život a dílo M. Jana Husa. Hledá příčiny tehdejší krize. Stručně představuje Husovy předchůdce. Informuje o pobytu a upálení Jana Husa v Kostnici a o reakci české a moravské šlechty. Součástí prezentace jsou otázky a úkoly i pracovní list.

Metodické pokyny: Tuto prezentaci lze využít k výkladu, procvičování i shrnutí učiva, neboť její součástí jsou kontrolní otázky a úkoly, včetně pracovního listu. Jsou zde užívány metody kritického myšlení. Žáci by měli charakterizovat příčiny husitského hnutí.

Pomůcky: PC, dataprojektor, pracovní list

VY_32_INOVACE_ S2.1_D.7.14